

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи підготовки фахівців
за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)»
(СВО «магістр»)
у Чернівецькому торговельно-економічному інституті
Київського національного торговельно-економічного університету

Згідно з Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. №978 та наказом Міністерства освіти і науки України «Про проведення акредитаційної експертизи» № 2003л від 07.12.2015 р., у період з 16 по 18 грудня 2015 р. експертна комісія у складі:

голова комісії – **Скляр Георгій Павлович**, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки та торгівлі», доктор економічних наук, професор;

член комісії – **Матвійчук Людмила Юріївна**, завідувач кафедри туризму та цивільної безпеки Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, доцент;

розглянула подані Чернівецьким торговельно-економічним інститутом Київського національного торговельно-економічного університету (м. Чернівці) матеріали (акредитаційну справу) та провела перевірку на місці (експертне оцінювання) відповідності освітньої діяльності вищого навчального закладу Ліцензійним умовам та державним вимогам щодо акредитації підготовки магістрів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» у ЧТЕІ КНТЕУ.

У підсумку експертного оцінювання експертна комісія констатує: перелік, обсяг та повнота акредитаційної справи відповідають встановленим вимогам.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

**1. Загальна характеристика
Чернівецького торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету,
що здійснює підготовку фахівців СВО «магістр» за спеціальністю
8.14010301 «Туризмознавство (за видами)»**

Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету функціонує з 1966 р. як філія КДТЕУ, з 1994 р. – як заочний факультет КДТЕУ, з 1999 р. – як інститут у складі КНТЕУ. За п'ятдесятирічну діяльність він набув значного досвіду підготовки висококваліфікованих фахівців для торгівлі, фінансових установ і банків, органів державної казначейської служби, органів фіскальної політики, органів державної фінансової інспекції, маркетингових служб, готельних та туристичних комплексів, міжнародного бізнесу. Інститут здійснює освітню діяльність із підготовки фахівців за 12 напрямками підготовки та 10 спеціальностями ступенів вищої освіти «бакалавр», «магістр», ОКР «спеціаліст», на денній та заочній формах навчання відповідно до ліцензії (серія АЕ № 458597 від 05.08.2014 р.).

У ЧТЕІ КНТЕУ створено 3 факультети, 11 кафедр та центр післядипломної освіти.

Станом на 01.10.2015 р. підготовку фахівців здійснювали 150 викладачів, з яких більшість має науковий ступінь доктора і кандидата наук.

Чернівецький торговельно-економічний інститут очолює директор, який працює за контрактом, укладеним з Київським національним торговельно-економічним університетом. Директор одночасно є головою Конференції трудового колективу, головою вченої ради та приймальної комісії інституту. Загальні показники Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ відображені у таблиці 1.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

**Загальні показники розвитку Чернівецького торговельно-економічного
інституту Київського національного торговельно-економічного
університету**

№ пор.	Показник	Значення показника
1	2	3
1	Рівень акредитації ВНЗ	IV
2	Кількість ліцензованих спеціальностей:	12
3	Кількість спеціальностей, акредитованих за:	
	– 1 рівнем	-
	– 2 рівнем	10
	– 3 рівнем	10
	– 4 рівнем	7
4	Контингент студентів на всіх курсах навчання:	2748
	• на денній формі навчання	978
	• на заочній формі навчання	1770
5	Кількість факультетів	3
6	Кількість кафедр	11
7	Чисельність співробітників (всього), осіб	297
	• в т.ч. науково-педагогічних	150
8	Серед них:	
	• докторів наук, професорів, осіб (%)	11 / 7,3
	• кандидатів наук, доцентів, осіб (%)	67 / 44,7
9	Загальна/навчальна площа будівель, м ²	10424/3328
10	Загальний обсяг державного фінансування (тис. грн.)*	27,506
11	Кількість посадкових місць в читальних залах	180
12	Кількість робочих місць з ПЕОМ для студентів	239
	• в т.ч. з виходом в Інтернет	239

* фінансування здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

До складу випускової кафедри менеджменту і туризму входять 16 викладачів, з них 2 доктори економічних наук, професори; 8 кандидатів економічних наук; 1 кандидат географічних наук; 1 кандидат політичних наук та 4 асистенти. Для підготовки фахівців спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» залучаються також науково-педагогічні працівники інших кафедр та практичні працівники.

Підготовка магістрів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» обумовлена необхідністю підприємств сфери послуг Західного регіону у працівниках високого рівня кваліфікації, здатних до виявлення та оперативного усунення недоліків у ході надання туристичних послуг. Такі фахівці повинні знати і використовувати методи контролю процесу споживання, моделі прийняття управлінських рішень, а також застосовувати практичні навички зі створення і реалізації туристичного продукту.

В аспірантурі КНТЕУ та інших вищих навчальних закладів навчаються 20 викладачів, з них 10 є аспірантами, в тому числі двоє – на денній формі навчання, а 9 – здобувачами. Один викладач навчається в денній докторантурі.

У своїй повсякденній діяльності ЧТЕІ КНТЕУ продовжує реалізацію стратегічного розвитку інституту в напрямку зміцнення міжнародних зв'язків з навчальними закладами інших країн, а також бере участь в проектах, що фінансуються міжнародними організаціями. Зокрема, звертається увага на поглиблення інтеграції з іноземними вузами для вивчення досвіду навчання, обміну студентами, проведення спільних наукових досліджень, здійснення міжнародних навчальних програм.

Міжнародні зв'язки здійснювалися в рамках укладених договорів про співпрацю. Партнерами ЧТЕІ КНТЕУ сьогодні є 28 зарубіжних навчальних закладів, з якими укладені угоди про співробітництво.

Досягнута домовленість про обмін взаємними безкоштовними публікаціями з Інститутом економіки та управління ECOMEN (м. Таллінн, Естонія); Вищою школою економіки, туризму та суспільних наук ВШЕТіСН, (м. Кельце, Польща).

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

На базі ЧТЕІ КНТЕУ функціонує Центр європейської освіти (Чернівецьке відділення), який готує багатопрофільних франкомовних фахівців у галузі менеджменту і управління підприємством. З метою пошуку нових можливостей участі ВНЗ у виконанні міжнародних програм та проектів, одержанні міжнародних грантів та стипендій, постійно проводяться презентації та береться участь у семінарах, які проводяться в рамках академічних програм фундації Фулбрайта, фонду «Відродження», Німецької служби обмінів (DAAD), Центру міжнародних обмінів у галузях освіти та науки, Інститутом міжнародної освіти, Британською радою, Радою міжнародних наукових досліджень (IREX), Спільної операційної програми Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013. Одночасно створюється та постійно оновлюється база даних чинних програм і проектів.

У Чернівецькому торговельно-економічному інституті КНТЕУ ведеться всебічна робота з розвитку, організації та ефективного функціонування навчального процесу з фізичного виховання. Створені сприятливі умови для задоволення потреб студентів та працівників у збереженні здоров'я, змістовному дозвіллі та активному відпочинку.

Збірні команди інституту беруть участь у всеукраїнських, обласних, міських та інших змаганнях. Окремі студенти Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ брали участь у XXX Олімпійських іграх у Лондоні (2012 р.) та у XXVI Всесвітній універсіаді (м. Шеньчжень, Китай) у 2011 р. Щорічно проводяться спартакіади інституту серед різних видів спорту, також регулярно організовуються різні заходи спортивного та оздоровчого характеру.

Невід'ємною частиною спільноти Чернівецького торговельно-економічного інституту є рада студентського самоврядування, яка створює умови для самореалізації студентів в інтересах особистості та суспільства, сприяє різним формам соціальної активності, громадських ініціатив, соціалізації молодого покоління. Крім того, рада студентського самоврядування також забезпечує захист прав та інтересів студентів стосовно організації

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

навчального процесу, здійснює представництво студентів у колегіальних робочих та дорадчих органах ЧТЕІ КНТЕУ, їхніх структурних підрозділах, включаючи стипендіальні комісії.

Висновок: Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету загалом та випускова кафедра зокрема мають відповідний склад науково-педагогічних працівників, потужну навчально-методичну, інформаційну та матеріально-технічну бази, які відповідають державним стандартам, співпрацюють з провідними вузами зарубіжних країн. Це відповідає акредитаційним вимогам освітньої діяльності з підготовки фахівців вищими навчальними закладами IV рівня акредитації та свідчить про спроможність подальшої підготовки фахівців СВО «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)».

2. Формування контингенту студентів СВО «магістр» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)»

Прийом студентів СВО «магістр» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» здійснюється відповідно до правил прийому Київського національного торговельно-економічного університету на умовах ліцензії в межах ліцензованих обсягів. Контингент студентів формується з абітурієнтів, які здобули ступінь вищої освіти «бакалавр».

Для формування якісного складу магістрів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство» в умовах ступеневої системи освіти використовуються різні форми профорієнтаційної роботи:

- укладання угод про співпрацю із туристичними, готельними, посередницькими підприємствами та організаціями;
- роз'яснювальні бесіди з фахівцями ступеня вищої освіти «бакалавр»;
- публікації про Інститут у газетах;
- розповсюдження рекламно-інформаційних матеріалів, буклетів у навчальних закладах I та II рівнів акредитації.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

7

Показники формування контингенту студентів СВО «магістр» із спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Показники формування контингенту студентів СВО «магістр» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ

№ за пор.	Показник	Роки	
		2014/2015	2015/2016
1	2	3	4
1.	Ліцензований обсяг підготовки:		
	в т.ч. денна форма	20	20
	в т.ч. заочна форма	-	-
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	6	13
	• денна форма	6	13
	в т.ч. за державним замовленням:	4	3
	• заочна форма	-	-
	в т.ч. за державним замовленням:	-	-
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	1	2
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-
	зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	-	-
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання		
	• денна	11	16
	• заочна	-	-
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення	-	-
	• денна	2,7	5,1
	• заочна	-	-
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на	-	-
	• денну форму навчання	-	-
	• заочну форму навчання	-	-

Висновок: експертна комісія засвідчує, що наведені дані вказують на стійку тенденцію зацікавленості абітурієнтів денного відділення Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ до навчання для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство» (за

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

видами)», а також на високу спроможність підготовки фахівців для сфери туризму на базі даного навчального закладу.

3. Зміст підготовки фахівців СВО «магістр» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)»

Під час перевірки були проаналізовані документи і матеріали, які відображають зміст освіти, зокрема: варіативні частини освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ), освітньо-професійної програми (ОПП), засобів діагностики якості вищої освіти при підготовці фахівців СВО «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», навчальні плани, графіки навчального процесу.

Варіативні частини ОКХ, ОПП, засобів діагностики якості вищої освіти підготовки магістра спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», розроблені викладачами кафедри менеджменту і туризму Чернівецького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету (ЧТЕІ КНТЕУ) самостійно на основі чинних галузевих стандартів і затверджені ректором КНТЕУ. Зазначені документи розроблені в межах структури та форм, затверджених Міністерством освіти і науки України з урахуванням традицій ЧТЕІ КНТЕУ, вимог ринку праці, обґрунтуванням умов програми підготовки вказаних фахівців.

Підготовка магістрів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» у ЧТЕІ КНТЕУ передбачає навчання студентів за навчальними планами з підготовки за денною формою навчання (в тому числі робочим навчальним планом, за яким здійснюється акредитаційний самоаналіз, а також навчальним планом, складеним за типовою формою на майбутній період навчання за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» ступеня вищої освіти «магістр»), які затверджені в установленому порядку.

Відповідно до типового навчального плану спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» (СВО «магістр») нормативні навчальні дисципліни включають цикл професійно-орієнтованої гуманітарної та

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

соціально-економічної підготовки магістра (360 год.), що становить 13,3% від загального обсягу годин та цикл професійної та практичної підготовки магістра (540 год.), що становить 20% від загального обсягу годин.

Вибіркові навчальні дисципліни включають цикл професійної та практичної підготовки магістра (900 год.), що становить 33,3% від загального обсягу годин.

Практична підготовка займає 360 год., що становить 13,3% від загального обсягу годин. Формою атестації магістра спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» є захист випускної кваліфікаційної роботи (проекту) у 3-му семестрі (540 год.), що становить 20% від загального обсягу годин. Дисципліни всіх циклів, зміст практик та вимоги щодо їх проходження на 100% забезпечені відповідними програмами та методичними рекомендаціями.

У практиці ЧТЕІ КНТЕУ передбачено розроблення щорічних робочих навчальних планів, які враховують сучасні вимоги ринку освітніх послуг, нормативні зміни та рекомендації Міністерства освіти і науки України.

Структура навчального плану відповідає вимогам освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» Державного галузевого стандарту вищої освіти України.

Таким чином, зміст підготовки фахівців ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» здійснюється на основі розроблених варіативних частин освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми та засобів діагностики якості вищої освіти, навчальних планів з дотриманням переліку та обсягів нормативних і вибірових дисциплін, що повністю відповідає галузевим стандартам вищої освіти України та державним вимогам і дозволяє проводити подальшу підготовку зазначених фахівців у Чернівецькому торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

Варіативні частини освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми та засобів діагностики якості вищої освіти, навчальні плани підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» розроблені з урахуванням вітчизняних і європейських тенденцій розвитку вищої освіти. У структурі та змісті освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми узагальнено компетенції фахівців, зазначено функції та визначено їх рівні. Засоби діагностики якості вищої освіти визначають рівень сформованості, рівень теоретичної та практичної підготовки випускників для майбутньої професійної діяльності.

Висновок: експертна комісія відзначає, що зміст підготовки фахівців ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» та відповідно його складових (ОКХ, ОПП, ЗДЯВО, навчальний план) повністю відповідає галузевим стандартам вищої освіти України, державним вимогам щодо акредитації спеціальності та дозволяє вирішувати питання безперервності, наступності та ступеневості підготовки фахівців в системі задоволення поточних та перспективних вимог ринку праці.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу підготовки фахівців СВО «магістр» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)»

Навчальний процес у ЧТЕІ КНТЕУ організований з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання. Організація навчально-виховного процесу в інституті базується на законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», чинних нормативно-правових документах України, стандартах вищої освіти з урахуванням принципів формування європейського простору вищої освіти та регламентована документами СУЯ інституту.

Експертна комісія проаналізувала навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу підготовки фахівців ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», зокрема, програми та робочі програми навчальних дисциплін, навчально-методичні комплекси дисциплін, програмне забезпечення практик, методичне забезпечення атестації випускників тощо.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

За результатами перевірки експертна комісія зазначає: навчально-методичне забезпечення дисциплін постійно удосконалюється й оновлюється з метою підвищення якості викладання навчальних дисциплін і оптимізації навчального процесу. Навчальні дисципліни для підготовки фахівців ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» у повному обсязі забезпечені навчально-методичними комплексами дисциплін, що відповідає вимогам вищої школи. Для якісної підготовки магістрів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» широко застосовуються сучасні технічні засоби навчання: мультимедійні проектори, графопроектори, відео- та аудіотехніка, надано доступ до мережі Інтернет, а також технології інтерактивного конференц-зв'язку.

Регламент та тривалість практик спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» ступеня вищої освіти «магістр» наведені в навчальному плані. Ним передбачено проведення двох практик: виробничої комплексної з фаху у II семестрі тривалістю 6 тижнів та виробничої переддипломної практики у III семестрі тривалістю 2 тижні.

Для забезпечення ефективності вищеперелічених практик на кафедрі розроблено для студентів програми та методичні рекомендації до їхнього проходження. Забезпеченість ними складає 100%, що цілком відповідає нормативним вимогам акредитації. Програми проходження практики відповідають положенню про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, навчальному плану, освітньо-кваліфікаційній характеристиці та освітньо-професійній програмі підготовки фахівців з туризму. Практична підготовка студентів здійснюється на передових сучасних підприємствах у галузі туристичного бізнесу, з якими укладені договори про проведення практики на тривалий термін, до яких додаються паспорти бази практики. Останні засвідчують її відповідність щодо встановлених вимог.

Атестація випускників передбачає захист випускної кваліфікаційної роботи та відповідає встановленим акредитаційним вимогам.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

Важливу роль в організації навчально-виховного процесу в Інституті відіграє інформаційне забезпечення, належний рівень якого формують бібліотека, редакційно-видавничий відділ, центр інформаційних технологій.

Бібліотека ЧТЕІ КНТЕУ має змогу обслуговувати понад 5 тис. користувачів. Фонд бібліотеки на 01.10.2015 року становив 120877 одиниці друкованої продукції (96314 примірників – книжковий фонд; 23538 одиниць – періодичні видання, 1025 документів – електронні видання). До матеріально-технічної бази бібліотеки входять 24 комп'ютери, 6 принтерів, 3 сканери. У бібліотеці створені необхідні умови для забезпечення навчального процесу, впроваджені додаткові послуги – сканування, друкування документів, запис на компакт-диски. Створено електронний каталог бібліотечного фонду, користувачі отримують вільний доступ до всіх джерел інформації, зокрема повнотекстових баз даних («Ліга-закон», електронна повнотекстова база книг видавництва «Центр учбової літератури»), електронні підручники та посібники, авторами яких є викладачі ЧТЕІ КНТЕУ, електронна база повнотекстових матеріалів навчально-методичних видань ЧТЕІ КНТЕУ, електронні повнотекстові журнали видавництва Springer, міжнародного об'єднання видавництв в галузі науки, медицини та технологій Blackwell Publishing).

Всі дисципліни забезпечені навчальною літературою для підготовки магістрів за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)». Кількість підручників на одного студента за циклом професійно-орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки і професійної та практичної підготовки складає 10,7 примірників, за циклом дисциплін за вибором вищого навчального закладу – 6,7 підручників, за циклом дисциплін вільного вибору студента – 10,3 підручників. Ефективність організації навчального процесу також забезпечується монографічними виданнями та науковими брошурами. Читальні зали бібліотеки інституту в достатній кількості забезпечені періодичною літературою. У 2014-2015 н.р. бібліотека отримала понад 120 найменувань періодичних видань, з них 8 фахових для підготовки фахівців за

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» (СВО «магістр»).

Висновок: експертна комісія констатує високий рівень навчально-методичного та інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу підготовки магістрів за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)». Виконання навчального плану, наявне навчально-методичне забезпечення дисциплін навчального плану (НМКД), методичне забезпечення індивідуальної, самостійної та практичної підготовки (проходження практики), атестації випускників відповідає діючим вимогам.

**5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу підготовки фахівців
СВО «магістр» за спеціальністю 8.14010301
«Туризмознавство (за видами)»**

Кафедра менеджменту і туризму є випусковою кафедрою, яка здійснює підготовку фахівців напряму підготовки 6.140103 «Туризм», спеціальностей 7.14010301 «Туризмознавство (за видами)» та 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)».

Очолює кафедру менеджменту і туризму Кифяк Василь Федорович, доктор економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка (тема дисертаційного дослідження «Формування стратегії розвитку територіальної рекреаційної системи»), професор, заслужений працівник культури України, почесний працівник туризму України.

Кифяк В. Ф. є висококваліфікованим фахівцем у галузі менеджменту і туризму, членом робочої групи з розробки обласної програми туризму та програми підвищення конкурентоспроможності м. Чернівців, стратегічного плану розвитку м. Чернівці на період до 2016 р. Практичні впровадження наукових досліджень Кифяка В. Ф. втілені у матеріалах більш як 30 міжнародних науково-практичних конференцій. Опубліковано понад 50 наукових статей у фахових виданнях.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

Під керівництвом Кифяка В.Ф. групою викладачів кафедри менеджменту і туризму здійснюється виконання міжвузівської науково-дослідної теми «Управління процесами регіонального розвитку» та кафедральної держбюджетної науково-дослідної теми «Організація та розвиток туризму в м.Чернівці».

Кифяк Василь Федорович є співавтором колективної монографії «Стратегія розвитку підприємств невиробничої сфери регіону», автором навчального посібника «Організація туризму», що вийшов з грифом МОНУ та автором одноосібної монографії «Стратегія розвитку територіальних рекреаційних систем: теорія, методологія, практика», що надрукована у 2010 р. Кифяк В. Ф. бере активну участь у симпозіумах, з'їздах, науково-практичних конференціях з публікацією матеріалів. Так, у квітні 2014 р. Кифяк В. Ф. у співпраці з Сучавським університетом ім. Штефана чел Маре виступив ініціатором круглого столу на тему «Особливості формування та просування транскордонних туристичних маршрутів».

Основні публікації Кифяка В.Ф. протягом 2010-2015 рр.:

1.Організація туризму: навч. посіб. / В.Ф. Кифяк – Чернівці: Книги XXI, 2011. – 344 с. (з грифом МОНУ).

2.Регіональна програма розвитку туризму як механізм регулювання туристичної діяльності. / В.Ф. Кифяк // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: Економічні науки. – Полтава: ПУЕТ, 2012. – № 3 (54). – С.60-66.

3.Розвиток рекреації і туризму як один із чинників формування інвестиційної привабливості регіону / В.Ф. Кифяк // Економіка та право. Науковий журнал Національної академії наук України, Інститут економіко-правових досліджень НАН України, Інституту економіко-правових досліджень НАН України, Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», МОН молоді та спорту України. – Донецьк, 2013. – Вип. 1(35). – С.128-132.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

4. Модернізація туризмознавства: теорія і практика партнерства: монографія / В. Ф. Кифяк, Г. П. Складар та інші. – Полтава: ПУЕТ, 2015. – С.33-51, С.206-215.

5. Розвиток туризму як один зі сценаріїв покращення соціально-економічного стану Чернівецької області / В.Ф.Кифяк // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2015. – Вип. 2 (58). – С.67-81.

На момент перевірки загальна чисельність науково-педагогічних працівників кафедри менеджменту і туризму становить 16 осіб, серед яких 2 доктори наук, професори та 10 кандидатів наук. Середній вік штатних викладачів з науковими ступенями і вченими званнями становить 44 роки. У 2015 р. загальна чисельність зовнішніх сумісників становить 2 особи з науковим ступенем кандидата наук. Чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців СВО «магістр» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» становить 14 осіб, з яких 2 доктори економічних наук та 12 кандидатів наук. Кількість штатних працівників становить 12 осіб, з яких 2 доктори економічних наук, професори та 10 кандидатів наук, доцентів. Чисельність сумісників складає 2 особи (кандидати економічних наук). Середній вік штатних викладачів з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують підготовку фахівців за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», становить 47 років. Загальна чисельність викладачів, які пройшли підвищення кваліфікації, за останні 5 років, – 100%.

Частка науково-педагогічних працівників з науковим ступенем та вченим званням, які забезпечують викладання лекційних годин циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки дисциплін навчального плану спеціальності, складає 100 %, причому усі працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи. Дані показники відповідають встановленим акредитаційним вимогам.

Голова експертної комісії

Г.П.Складар

Дисципліни циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки не передбачені навчальним планом.

Частка науково-педагогічних працівників з науковим ступенем та вченим званням, які забезпечують викладання лекційних годин циклу професійної та практичної підготовки, – 100 %, у тому числі ті, які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи, – 86,8 %, з них докторів наук або професорів – 45,1 % (при розрахунку частки докторів наук, професорів, два кандидати наук, доценти, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, прирівнюються до одного доктора наук або професора). Дані показники відповідають встановленим акредитаційним вимогам.

Для читання лекцій, проведення круглих столів, які присвячені актуальним питанням організації, розвитку туризму, а також підготовки фахівців з туризму та їх відповідність сучасним вимогам ринку праці, запрошуються керівники, провідні спеціалісти туристичних підприємств і організацій та науковці інших вищих навчальних закладів.

Викладачі кафедри менеджменту і туризму постійно підвищують кваліфікацію, проходять стажування на провідних підприємствах та установах. Зокрема, протягом 2014-2015 рр. підвищили кваліфікацію такі штатні викладачі кафедри:

Вдовічен А. А., к.е.н., доцент, – у Чернівецькому національному університеті ім. Ю.Федьковича;

Чичун В. А., к.е.н., доцент, – у ТОВ КВП «Ліна», м. Чернівці.

У 2015-2016 н.р. заплановано стажування 3 штатних викладачів, серед яких:

- Кучер Д. Б., асистент, – у ТОВ «Бізнес-центр «Буковина», м. Чернівці;
- Микитюк М. В., асистент, – у ПП «Колос», м. Чернівці;
- Розман А. М., асистент, – у ПП «Онiкс-тур», м. Чернівці.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

Висновок: на підставі проведеної перевірки інформації за наказами зарахування на посаду, особовими справами, трудовими книжками, документами про наявність вищої освіти, наукового ступеня, вченого звання, документами про підвищення кваліфікації експертна комісія зазначає, що кадровий склад науково-педагогічних працівників, який здійснює підготовку магістрів за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», та випускової кафедри відповідає встановленим акредитаційним вимогам.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу підготовки фахівців СВО «магістр» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)»

Навчальний процес підготовки магістрів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» відбувається у чотирьох сучасно обладнаних навчальних корпусах та в достатньому обсязі забезпечений аудиторним фондом, спеціалізованими навчальними лабораторіями, комп'ютерними класами.

Загальна площа приміщень інституту складає 10424,0 кв.м, у тому числі: навчальна – 3328,0 кв.м, підсобна – 3298,0 кв.м, навчально-допоміжна – 1567,0 кв.м, загальна площа житлових блоків складає 2231,0 кв.м, в т.ч. житлова – 1500,0 кв.м.

Навчально-допоміжна площа включає приміщення кафедр, деканатів, бібліотек, читальних залів та ін., підсобна площа – коридори, туалети, гардероб, буфет, службові приміщення тощо.

Проведення занять студентів відбувається у 2,5 зміни, за якої студенти 1,3,5 курсів навчаються у 1 зміну, студенти 2 і 4 курсів – у 2. Питома навчальна вага на одного студента денної форми навчання у розрахунку до фактичного контингенту студентів денної форми становить 12,5 кв.м ($4895 \cdot 2,5 / 978$), студента заочної форми навчання – 13,8 кв.м ($4895 \cdot 1770 \cdot 0,2$).

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

До складу Чернівецького торговельно-економічного інституту входить центр інформаційних технологій, який оснащений найсучаснішою комп'ютерною технікою. Тут кожен викладач та студент має можливість опанувати сучасну комп'ютерну техніку, працювати на персональному комп'ютері, займатися пошуком інформації в Internet.

За останні роки суттєво оновився комп'ютерний парк. До основних програм, що використовуються в процесі підготовки фахівців СВО «магістр» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», відносяться: Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Outlook, Microsoft Office PowerPoint, Microsoft Office Access, Microsoft Office InfoPath, Microsoft Office Publisher, Project 2003 Win32 Russian, Project Expert, Парус Консультант, Ліга: Закон Еліт 8.1.5, Deductor Studio Academic 5.1., Visio Pro 2003, ABBYY Lingvo 11 MD EDU, ABBYY Finereader 8.0 Corporate Edition, «1С: Підприємство 7.7 (мережева)», «1С: Підприємство 8 (мережева)».

Кількість годин роботи кожного студента на ПЕОМ (на день у середньому за період навчання) становить 1,95. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів складає 17,9, що перевищує встановлений норматив на 5,9.

В Інституті створено належні умови для організації дозвілля і відпочинку студентів: працює буфет, студентський клуб, клуб художньої самодіяльності, спортивно-оздоровчий комплекс, до якого входять: спортивний зал, спортивний майданчик, що обладнані спортивними тренажерами, аудіоапаратурою та необхідним інвентарем.

Інституту належить гуртожиток – власна дев'ятиповерхова будівля, житлова площа якої складає 2231,0 кв.м, де створено належні санітарні і побутові умови, які сприяють успішному навчанню та змістовному відпочинку студентської молоді. Студенти проживають у затишних кімнатах на 2-3 особи, які обладнані сучасними меблями, у їх користуванні знаходяться холодильники, телевізори, електричні плити. Кількість місць для проживання студентів у гуртожитку складає 285. Забезпеченість студентів гуртожитком

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

становить 98,3%, оскільки із 290 студентів, які потребували поселення у гуртожиток на 01.09.2015 року, поселено у гуртожиток 285.

Висновок: експертна комісія ознайомилась зі станом матеріально-технічної бази інституту та відзначає її достатній рівень для організації навчально-виховного процесу, здійснення наукових досліджень, організації самостійної та практичної підготовки студентів, їх проживання у гуртожитку, організації духовного та фізичного розвитку, що відповідає встановленим акредитаційним вимогам підготовки фахівців СВО «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)».

7. Якість підготовки і використання випускників

СВО «магістр» спеціальності 8.14010301

«Туризмознавство (за видами)»

Кафедра менеджменту і туризму застосовує систему контролю та управління якістю підготовки магістрів, яка охоплює весь період навчання та передбачає проведення різних форм контролю, а саме: вхідний контроль, поточний контроль, семестровий підсумковий контроль (залік або екзамен), атестація випускників, контроль залишкових знань.

Вхідний контроль проводиться у студентів першого курсу, який необхідний для визначення рівня залишкових знань, здобутих під час навчання в закладах загальної повної середньої освіти.

Поточний контроль роботи проводиться на кожному практичному та лабораторному занятті, за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студента із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних та лабораторних заняттях, набутих практичних навичок.

На підсумковий контроль виносяться питання, що охоплюють усю програму навчальної дисципліни. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію фахівця.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання фахівця за семестр, що здійснюється в інституті у формі заліку чи екзамену.

Контроль залишкових знань фахівців СВО «магістр» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» здійснюється систематично у формі виконання комплексних контрольних робіт. З метою перевірки якісної підготовки фахівців викладачами кафедр інституту розроблено пакети комплексних контрольних робіт з дисциплін відповідних навчальних планів.

Сьогодні фахівці СВО «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» завершують роботу над випускними кваліфікаційними роботами, які виконуються за замовленнями туристичних підприємств.

Тематика випускних кваліфікаційних робіт фахівців СВО «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» розроблена кафедрою менеджменту і туризму з урахуванням розвитку напрямків новітніх наукових досліджень проблем управління туристичними підприємствами, розвитку туризму регіону, країни та світу, а також з урахуванням вимог до кваліфікаційної характеристики майбутнього фахівця.

Виконання випускних кваліфікаційних робіт фахівцями СВО «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» спрямовується на вирішення сучасних проблем вивчення економічного механізму функціонування підприємств інфраструктури туризму, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

Відсутність результатів виконання курсових робіт фахівцями СВО «магістр», які навчаються за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», обумовлено тим, що їх написання не передбачено навчальним планом.

Результати останньої (перед акредитацією) екзаменаційної сесії фахівців СВО «магістр», які навчаються за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

(за видами)», з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки свідчать, що абсолютна успішність склала 100,0 %, якісна успішність – 79,2%. Рівень якісної успішності з дисциплін «Туризмологія», «Управління проектами в туризмі» та «Управління якістю туристичних послуг» склав 83,3%. З дисципліни «Бренд-менеджмент» цей показник становить 66,7%. Дані показники відповідають встановленим акредитаційним вимогам.

Виконання комплексних контрольних робіт фахівцями СВО «магістр», які навчаються за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», циклу професійної та практичної підготовки проводились з наступних дисциплін: «Туризмологія», «Управління якістю туристичних послуг», «Управління проектами в туризмі», «Бренд-менеджмент». Результати ККР свідчать, що абсолютна успішність склала 100,0 %, якісна успішність – 75,0 %.

Найвищий рівень якісної успішності фахівці показали з дисциплін: «Туризмологія» – 83,3 %, «Управління якістю туристичних послуг» – 83,3 %. З дисципліни «Бренд-менеджмент» та «Управління проектами в туризмі» рівень якісної успішності склав 66,7%.

Порівнюючи результати виконання ККР з результатами екзаменаційної сесії, видно, що абсолютна успішність не змінилася, а показники якісної успішності зменшились на 4,2 %, середній бал зменшився на 0,2.

У підсумку можна зазначити незначні відхилення між результатами екзаменаційної сесії та результатами виконання ККР. Значення абсолютної та якісної успішності, середнього балу змінюються у межах нормативів та відповідають встановленим критеріям акредитації.

Результати виконання ККР під час роботи експертної комісії, які проводились за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», циклу професійної та практичної підготовки з дисциплін: «Туризмологія», «Управління якістю туристичних послуг», «Управління проектами в туризмі», «Бренд-менеджмент» показують, що абсолютна успішність склала 100,0 %, якісна успішність – 70,8 %.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

Порівняння результатів виконання ККР під час роботи експертної комісії з результатами ККР самоаналізу спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» свідчать про те, що не відбулось змін у абсолютній успішності, а якісна успішність зменшилась на 4,2%, середній бал зменшився на 0,1.

Таким чином, порівняння результатів виконання ККР під час роботи експертної комісії з результатами ККР самоаналізу спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» свідчать про те, що їх показники знаходяться у межах нормативів та відповідають встановленим критеріям акредитації.

Організація проведення практики виробничої (комплексної з фаху та переддипломної) фахівців здійснюється на основі варіативної частини освітньо-професійної програми, навчального плану зі спеціальності та наскрізної програми відповідних видів практики.

Дані види практики фахівці СВО «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» проходять на туристичних підприємствах міста Чернівці та Чернівецької області.

Керівниками практики призначаються провідні фахівці відповідних підприємств, а контроль за проходження практики здійснює завідувач практики з ЧТЕІ КНТЕУ.

Кафедрою менеджменту і туризму для проходження даних видів практик укладені угоди з Асоціацією працівників туристичної сфери Чернівецької області («Туристична Буковина»), Департаментом економіки Чернівецької міської ради ТОВ «Бізнес-центр «Буковинський», Чернівецькою обласною державною адміністрацією – відділом з питань туризму, МПП «Європа Плюс», Приватною фірмою «Кнаус», Приватним підприємством «Логос 2001», Приватним підприємством «Крайс», Приватним підприємством «Онікс-Тур», ТОВ «Грінвіч-ТУР», Туристичною компанією «Чернівці-Супутник ЛТД», Приватним підприємством «Вест лайн трепел», Приватним підприємством «Круїз-2000» і т.д.

Під час проходження практик фахівці закріплюють та систематизують знання, одержані при вивченні фахових дисциплін, застосовують набутий в

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

процесі навчання досвід дослідницької роботи в умовах співпраці у трудовому колективі. Після закінчення проходження практики фахівці звітують керівникам практики від навчального закладу в усній формі про процес проходження практики та виконання індивідуального завдання, виданого перед початком проходженням практики. Показники захисту виробничої комплексної з фаху та переддипломної практик магістрів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» показують, що абсолютна успішність склала 100 %, а якісна – 83,3 %, що відповідає встановленим акредитаційним вимогам.

Відповідно, показники абсолютної та якісної успішності за результатами аналізу захисту комплексної з фаху та переддипломної практик фахівців СВО «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» перебувають у межах нормативів та відповідають встановленим критеріям акредитації.

Висновок: Підготовка фахівців спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» СВО «магістр» за показниками успішності, а саме: результати комплексних контрольних робіт з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, захисту практик відповідають встановленим акредитаційним вимогам щодо якості освіти та підтверджує спроможність здійснювати подальшу підготовку зазначених фахівців з ліцензійним обсягом 20 осіб денної форми навчання.

8. Науково-дослідна діяльність та міжнародні зв'язки кафедри менеджменту і туризму

Науково-дослідна робота кафедри менеджменту і туризму ЧТЕІ КНТЕУ протягом 2014-2015 рр. здійснювалася згідно із запланованим обсягом наукових досліджень і була присвячена дослідженням сучасних проблем формування та розвитку територіальних рекреаційних систем, туристичної інфраструктури, функціонування туристичної сфери регіонів, використання культурної спадщини в туризмі, країнознавства та дозвіллезнавства, а також планування в умовах процесів глобалізації та регіоналізації.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

Уся робота за даними напрямками науково-дослідної роботи носила комплексний характер, її провідною метою було підвищення якості підготовки фахівців та впровадження результатів науково-дослідної роботи у практику.

Кожен з викладачів кафедри має певні напрацювання в галузі особистих наукових інтересів, що знаходить своє відображення у виконанні дисертаційних досліджень та підготовці науково-методичних розробок, які використовуються в навчальному процесі, наукових публікаціях, у виступах на наукових конференціях різного рівня.

За 5 останніх років штатними науково-педагогічними працівниками інституту, в тому числі тими, які беруть участь у підготовці студентів ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)»:

- захищено 5 докторських дисертацій, з них на здобуття доктора економічних наук – 3, на здобуття доктора філологічних наук – 1; на здобуття доктора наук з державного управління – 1;

- 39 кандидатських дисертацій, з них на здобуття кандидата економічних наук – 30.

Зокрема, викладачі беруть активну участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах, семінарах з питань менеджменту туризму, розвитку підприємств готельного, курортного та туристичного сервісу в умовах глобалізації та євроінтеграції, управління ризиками, що знаходить своє відображення у монографічних виданнях, публікаціях у фахових наукових журналах і збірниках наукових праць.

Наукові розробки професорсько-викладацького складу кафедри менеджменту і туризму за 2010-2015 рр. знайшли своє відображення у 6 монографіях, 107 наукових статтях у фахових виданнях та 163 надрукованих тез доповідей.

У 2014 році на кафедрі менеджменту і туризму розпочато роботу над кафедральною науково-дослідною темою «Організація та розвиток туризму в

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

м. Чернівці» (за номером державної реєстрації 0114U004677, супровідний лист №01092/01-06 від 17.09.14.). Наукова та практична цінність дослідження полягає у визначенні теоретичних основ та розробці методичних підходів до проведення маркетингових досліджень стосовно визначення основного переліку характерних туристичних товарів та послуг, їхньої частки від загального обсягу спожитих послуг і чисельності туристів в м. Чернівці.

Активізація інтеграції Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ в європейський освітній простір, забезпечення сумісності й зіставлення організації та змісту освіти з системами освіти провідних європейських вузів, впровадження кращого досвіду є одним із пріоритетів, визначених Програмою стратегічного розвитку ЧТЕІ КНТЕУ на 2010-2020 рр. Для реалізації цього напрямку передбачено низку заходів, серед яких – встановлення нового партнерства та уточнення діючих угод.

Сьогодні ЧТЕІ КНТЕУ співпрацює з 28 провідними навчальними та науковими закладами Австрії, Білорусі, Грузії, Естонії, Латвії, Молдови, Північного Кіпру, Польщі, Росії, Румунії, Сербії, Словаччини, Чехії, зокрема з:

- Інститутом управління Овернь-Клермон (Франція);
- Вищою школою туризму та готельного господарства (м. Лодзь, Польща);
- Вищою школою економіки, туризму та суспільних наук (м. Кельце, Польща);
- Вищою школою економіки та менеджменту державного управління (м. Братислава, Словаччина);
- Вищою школою торгівлі і послуг (м. Познань, Польща);
- Інститутом економіки та управління ECOMEN (м. Таллін, Естонія);
- Вищою фаховою школою Карінтії (м. Шпіталь, Австрія);
- Сучавським університетом Штефана чел Маре (м. Сучава, Румунія);
- Брестським державним технічним університетом (м. Брест, Білорусія);
- Університетом UNION (м. Белград, Сербія);
- Східним середземноморським університетом (м. Фамагуста, Північний Кіпр);

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

• Україно-Грузинським навчально-науковим Міжнародним інститутом (м. Марнеулі, Грузія) та іншими.

У рамках такої співпраці професорсько-викладацькому складу та студентам Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ надається можливість навчатися, проходити стажування та практику, брати участь у наукових конференціях за кордоном тощо.

Подальший розвиток та інтенсифікація міжнародних зв'язків кафедри менеджменту і туризму сприятиме підвищенню наукового потенціалу викладачів, аспірантів та студентів, зростанню їх кваліфікаційного рівня та кола інтересів.

Постійна підтримка та подальший успішний розвиток міжнародних зв'язків та співпраці кафедри менеджменту і туризму ЧТЕІ КНТЕУ з іноземними партнерами за всіма напрямками міжнародного співробітництва як обов'язкової складової роботи навчального закладу, забезпечить перехід до нового типу гуманістично-інноваційної освіти, що у свою чергу спричинить відчутне зростання інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу суспільства та особистості, нації і народу, внаслідок чого відбуваються потужні позитивні зміни у системі матеріального і духовного виробництва, структурі політичних відносин, побуті і культурі.

Висновок: експертна комісія засвідчує достатній рівень науково-дослідної діяльності кафедри менеджменту і туризму, активну участь студентів у науковій роботі. Організація міжнародних зв'язків відбувається на основі розвитку співробітництва із закордонними ВНЗ-партнерами. Проте у майбутньому необхідно звернути увагу на необхідність більш широкого висвітлення наукових досліджень кафедри у міжнародних наукових виданнях.

9. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

Під час проведення ліцензійної експертизи спеціальності 8.14010301

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

«Туризмознавство (за видами)» освітнього ступеня «магістр» експертами від Міністерства освіти і науки України було висловлено низку пропозицій щодо покращення навчально-методичного та наукового процесу, які носили рекомендаційний характер:

1. Поліпшувати якісний склад кафедри шляхом підготовки власних кадрів через аспірантуру та залучення до роботи на постійній основі фахівців з науковими ступенями та вченими званнями.

2. Ефективніше використовувати зв'язки зі спорідненими організаціями та структурами у сфері туризму.

3. Активніше займатися виданням монографій, навчальних посібників та підручників з основних професійно-орієнтованих дисциплін, які викладаються кафедрою.

4. Продовжити роботу щодо розширення матеріально-технічної бази кафедри, зокрема, збільшення кількості ПЕОМ, які використовуються викладачами у навчальному процесі та науково-дослідній роботі.

5. Активізувати науково-дослідну роботу кафедри у напрямі організації та розвитку туризму в м.Чернівці.

Висновок: відповідно до рекомендацій експертної комісії попередньої акредитаційної експертизи Міністерства освіти і науки України кафедрою менеджменту і туризму для посилення підготовки магістрів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» було усунено зауваження і проведено наступну роботу.

I. Поліпшено склад кафедри шляхом підготовки власних кадрів:

- Долга Г.В. захистила дисертаційне дослідження на тему: «Оподаткування майна в Україні: фіскальна ефективність справляння та методика адміністрування» у 2013 р.;

- Замятіна Н.В. захистила дисертаційне дослідження на тему: «Управління інвестиційною діяльністю підприємств» у 2014 р.;

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

- Розман А.М. є аспірантом КНТЕУ і працює над дисертаційним дослідженням на тему: «Ціннісно-орієнтоване управління підприємством роздрібною торгівлі»;
- Микитюк М.В. є здобувачем Тернопільського національного економічного університету і працює над дисертаційним дослідженням на тему: «Екологічні виміри економічного розвитку».

II. Викладачами кафедри менеджменту і туризму налагоджена плідна співпраця з навчальними закладами та установами у сфері туризму, серед них:

- Вища школа туризму та гостинності (Польща, м. Лодзь): обмін студентами, досвідом роботи, науковою інформацією;
- Сучавський університет ім. Стефана чел Маре: обмін студентами, досвідом роботи, науковою інформацією;
- Асоціація підприємців Чернівецької області: обмін студентами, досвідом роботи, науковою інформацією;
- Асоціація працівників туристичної сфери Чернівецької області («Туристична Буковина»): обмін досвідом роботи, науковою інформацією;
- Чернівецька міська громадська організація «Бізнес-центр»: проведення спільних заходів з удосконалення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників туристичної, ресторанної та готельної сфери на базі кафедри менеджменту і туризму; підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу на базі туркомплексу;
- управління з питань туризму Департаменту екології та туризму Чернівецької обласної державної адміністрації: спільна розробка науково-дослідної роботи «Науково-методичні засади формування територіальних рекреаційних систем» за номером державної реєстрації 0107U003121 (термін угоди 2013-2018 рр.); розробка концепції розвитку територіально-рекреаційної системи Чернівецької області та методики ефективного використання рекреаційних ресурсів області;

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

- ДП «Чернівцітурист»: спільна розробка науково-дослідної роботи «Науково-методичні засади формування територіальних рекреаційних систем» за номером державної реєстрації 0107U003121 (термін угоди 2013-2018 рр.); запропоновано шляхи оптимізації туристичного підприємства;
- департамент економіки Чернівецької міської ради: обмін досвідом роботи, науковою інформацією, надання консультацій; спільна розробка науково-дослідної теми «Науково-методичні засади формування територіальних рекреаційних систем» (за номером державної реєстрації 0107U003121) (термін угоди 2013-2018 рр.); будуть запропоновані стратегічні підходи до планування розвитку територіально-рекреаційної системи Чернівецької області;
- громадська організація «ХоРеКа»: спільна організація круглих столів, майстер-класів, тренінгів, формування тематики курсових, дипломних та дипломних магістерських робіт, участь у роботі державних екзаменаційних комісій (термін дії угоди – 2013-2018 рр.)

III. Викладачами кафедри менеджменту і туризму підготовлені і готуються до друку монографії, навчальні посібники та підручники, зокрема:

1. Забезпечення ефективності інноваційного розвитку економіки : монографія / За ред. Т. В. Штерми, С. М. Пелипчук, В. А. Чичун, А. М. Гуменюка та ін. – Чернівці : ПВНЗ «Буковинський університет», 2013. – 364 с.
2. Стратегічні напрями діяльності підприємств : монографія / За ред. В. А. Чичун. – Чернівці : ПВНЗ «Буковинський університет», 2013. – 237 с.
3. Готується до друку одноосібна монографія викладача кафедри Гищука Р.М. «Ретроспективна оцінка та етнічна складова у туристичному краєзнавстві Івано-Франківської області».
4. Глобалізаційні процеси та диспропорційність розвитку глобальної економіки / А. А. Вдовічен // Трансформації в глобальній економіці та Україна : монографія / За заг. ред. І. М. Школи та О. В. Бабінської; Чернів.торг.-ек. ін.-т КНТЕУ. – Чернівці : Друк Арт, 2014. – 416 с.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

5. Диспропорційність в соціально-економічному розвитку регіонів України / А. А. Вдовічен, О. Г. Вдовічена // Потенціал виставково-ярмаркової діяльності у подоланні регіональних диспропорцій : монографія / Чернів. торг.-ек. ін.-т КНТЕУ. – Чернівці: ВІЦ «Місто», 2014. – Розділ 1. – 288 с.
6. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України : монографія. Розділ 8.3.: Значення екологічного виміру в економічному просторі / М. В. Микитюк, О.М. Сохацька. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – С. 322-346.
7. Транскордонне співробітництво : монографія / Т. М. Ореховська, І. М. Школа та ін.. – Чернівці : Прут, 2012.
8. Туризм в умовах глобалізації : особливості та перспективи розвитку : монографія. Розділ : Управлінський механізм розвитку туристських дестинацій в Україні / Т. І. Ткаченко, С. В. Мельниченко, О. Г. Авдан. – Х.: ХЕУ, 2012. – 264 с. Навчальний посібник з грифом МОН України.
9. Кифяк В.Ф. Організація туризму : навч. посіб. / В. Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2011. – 344 с.
10. Школа І. М. Інноваційний менеджмент / І. М. Школа, І. В. Бутирська. – Чернівці: Книги - ХХІ, 2010. – 312 с.
11. Кифяк В.Ф. Навчальний тренінг / В. Ф. Кифяк, А. М. Гуменюк, І. І. Присакар. – Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2013. – 169 с.

IV. Щодо матеріально-технічної бази, то на кафедрі менеджменту і туризму працюють 3 комп'ютери з під'єднанням до мережі Інтернет, а також функціонує локальний мережевий зв'язок. В навчальному процесі викладачами використовується бібліотечний сервер з програмним забезпеченням Lieb-client, Polpred.com. та продовжується робота з розміщення навчально-методичного забезпечення дисциплін кафедри менеджменту і туризму з використанням платформи Moodle на сайті дистанційного навчання.

V. Виконання кафедральних і міжкафедральних тем.

Викладачі кафедри організували круглі столи, працювали над написанням наукових статей та науково-методичних розробок, брали участь у конференціях, співпрацювали з органами виконавчої влади з питань розвитку

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

туризму в м.Чернівці. У 2010 р. завершена науково-дослідна тема «Науково-методичні засади формування територіальних рекреаційних систем» (за номером державної реєстрації 0107U003121, супровідний лист 467/01-30 від 16.04.07.). А у 2014 році завершена робота над науково-дослідною темою «Стратегічні пріоритети та економічна безпека підприємств торгівлі» (за номером державної реєстрації 0111U008152, супровідний лист №859/01-30 від 04.07.11.). У 2014 р. розпочато роботу над кафедральною науково-дослідною темою «Організація та розвиток туризму в м.Чернівці» (за номером державної реєстрації 0114U004677, супровідний лист № 01092/01-06 від 17.09.14.).

Кафедрою менеджменту та туризму організовано та проведено такі круглі столи, як:

- «Розвиток туризму в прикордонному регіоні Румунія-Україна» (29 серпня 2013 р., м. Сучава, Румунія);
- «Формування та просування бренду територій за допомогою маркетингового інструментарію» (23 жовтня 2013 р., м. Чернівці);
- «Пріоритети та механізми здійснення економічної безпеки регіону» (8 квітня 2014 р., м. Чернівці);
- «Особливості формування та просування транскордонних маршрутів» (29 квітня 2014 р., м. Сучава, Румунія).

Свідченнями керівництва науково-дослідною роботою студентів та участі їх у студентських наукових конференціях, фестивалях науки та студентському форумі є опублікування тез доповідей:

- Реформування економіки України як фактор забезпечення сталого розвитку: Матеріали V Всеукраїнської студентської інтернет-конференції, м. Чернівці, 28 лютого 2014 р. – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2014. – 224 с. (Влад С., Пацарюк М. – наук. керівник Бутирська І.В.; Федорків І. – наук. керівник Білецький Б.Ф.);
- Сучасний стан, ретроспективи та перспективи розвитку економічної системи України: Матеріали IX Всеукраїнської студентської інтернет-конференції, м. Чернівці, 25 травня 2014 р. – Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2014. – 416 с. (Власова

- А., Глібка С. – наук. керівник Бутирська І. В.; Вірста А., Попович О. – наук. керівник Микитюк М.В.);
- Реформування економіки України як фактор забезпечення сталого розвитку: Матеріали IV Всеукраїнська студентська інтернет-конференції, 22 лютого 2013 року, м. Чернівці (Бабій А. – наук. керівник Гищук Р.М.);
 - Актуальні проблеми розвитку готельно-ресторанного, туристичного та виставкового бізнесу: Матеріали Всеукраїнської студентської наукової конференції, 20-21 березня 2014 р., КНТЕУ, м. Київ (Шпинтук Х. Арбузова Г. – наук. керівник Гищук Р.М.);
 - Студентський форум «Буковина туристична: сучасні тенденції розвитку очима молоді», Чернівці, 22 травня 2014 р. (Мосяндз М. Грекул Д. – наук. керівник Микитюк М.В.);
 - Фестиваль науки, ЧТЕІ КНТЕУ, травень 2014 р. (Мосяндз М., Грекул Д. – наук. керівник – Микитюк М.В.):
- а) інвестиційний проект «Повітряні екскурсії «Старе місто», Мангул А. – 1 місце;
 - б) інвестиційний проект «Садгора як один із центрів розвитку хасидизму», Кифяк В.Ф., Бикова Н.В.

Продовжується співпраця викладачів кафедри менеджменту і туризму з управлінням з питань туризму Департаменту екології та туризму Чернівецької обласної державної адміністрації з розвитку територіально-рекреаційної системи Чернівецької області та з відділом економічного розвитку громади м. Чернівці при Чернівецькій міській раді з проблем модернізації соціально-економічного розвитку м. Чернівці та розробки стратегічного плану розвитку м. Чернівці на 2013-2016 рр.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Чернівецького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету та перевірки результатів діяльності на місці, експертна комісія дійшла висновку, що програма освітньої підготовки фахівців СВО «магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення відповідає Ліцензійним умовам надання освітньої послуги у сфері вищої освіти та державним вимогам до акредитації спеціальності. Спеціальність може бути акредитована за зазначеним рівнем.

Вважаємо за необхідне висловити також зауваження, які не входять до складу обов'язкових і не вплинуть на рішення про акредитацію підготовки фахівців спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» СВО «магістр» у Чернівецькому торговельно-економічному інституті Київського національного торговельно-економічного університету:

- посилити роботу щодо якісного підвищення кваліфікації викладачів кафедри шляхом їх стажування у провідних вітчизняних вищих навчальних закладах, які застосовують передові інноваційні методи викладання;
- активізувати видання навчальних та електронних посібників з основних професійно-орієнтованих дисциплін, які викладаються кафедрою;
- збільшити кількість публікацій наукових праць викладачів кафедри у міжнародних наукових виданнях, а також виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, РІНЦ, Copernicus тощо).

Таким чином, за результатами проведеної експертизи на місці, експертна комісія дійшла висновку прийняти позитивне рішення щодо акредитації підготовки магістрів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» у Чернівецькому торговельно-економічному інституті Київського національного торговельно-економічного університету.

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

Рекомендувати Акредитаційній комісії України дозволити Чернівецькому торговельно-економічному інституту КНТЕУ ліцензований обсяг підготовки магістрів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» у кількості 20 осіб денної форми навчання.

Голова експертної комісії:

Скляр Георгій Павлович,

завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», доктор економічних наук, професор

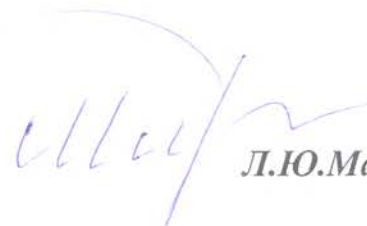

Г.П.Скляр

Член комісії:

Матвійчук Людмила Юріївна,

завідувач кафедри туризму та цивільної безпеки Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, доцент

Л.Ю.Матвійчук

«З експертними висновками ознайомлений»

Директор Чернівецького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, кандидат економічних наук, доцент

Т.М. Ореховська

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Київського національного торговельно-економічного університету, доктор економічних наук, професор

А. А. Мазаракі

**ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ КНТЕУ
ЛІЦЕНЗІЙНИМ УМОВАМ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
8.14010301 «ТУРИЗМОЗНАВСТВО (ЗА ВИДАМИ)» (СВО «МАГІСТР»)**

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за ступенем вищої освіти «магістр»		
	Нормативний рівень	Фактичний рівень	Відхилення
1	2	3	4
1. Загальні вимоги			
1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	-
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	20/-	6/-	-14/-
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100,0	+5,0
у тому числі, які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50,0
2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	95	не передбачено навчальним планом	-
у тому числі, які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	не передбачено навчальним планом	-

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	не передбачено навчальним планом	-
2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100,0	+5,0
у тому числі, які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	86,8	+36,8
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	45,1 (при вимозі 1 доктор наук, професор на 20 осіб ліцензованого обсягу фактично – 4 особи)	+5,1
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	-
2.5. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	-
2.6. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	-
доктор наук або професор	+	+	-
кандидат наук, доцент	-	-	-
3. Матеріально-технічна база			
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від	100	100	-

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

потреби)			
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	98,3	+28,3
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	12	17,9	+5,9
3.4. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	6	-	-
3.5. Наявність пунктів харчування	+	+	-
3.6. Наявність спортивного залу	+	+	-
3.7. Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	-
3.8. Наявність медичного пункту	+	+	-
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1. Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	-
4.2. Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	-
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	-
4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	-
4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (у % від потреби)	100	100	-
4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	-
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	-
4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	-
4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	-
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням	100	100	-

Голова експертної комісії

Г.П.Скляр

інформаційних технологій) (% від потреби)			
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	-
5. Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	-
5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	13,5	+8,5
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	8	8	-
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації:			
- наявність обладнаних лабораторій	+	+	-
- наявність каналів доступу	+	+	-
6. Якісні характеристики підготовки фахівців			
6.1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
6.1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
6.1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
6.1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	-
6.2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
6.2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:		не передбачено навчальним планом	-
6.2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90		
6.2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	не передбачено навчальним планом	-
6.2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:		не передбачено навчальним планом	-
6.2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90		

6.2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	не передбачено навчальним планом	-
6.2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
6.2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
6.2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	70,8	+20,8
6.3. Організація наукової роботи			
6.3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
6.3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова експертної комісії:

Скляр Георгій Павлович,

завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
доктор економічних наук, професор

Г.П.Скляр

Член комісії:

Матвійчук Людмила Юріївна,

завідувач кафедри туризму та цивільної безпеки Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, доцент;

Л.Ю.Матвійчук

«З експертними висновками ознайомлений»

Директор Чернівецького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету,
кандидат економічних наук, доцент

Т.М. Ореховська

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Київського національного торговельно-економічного університету,
доктор економічних наук, професор

А. А. Мазаракі